

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΗΝΙΑΣ

Ἐγκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΥΠΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτάσι δραχμὲς 100. Ἐτάμηνη δραχ. 55. Τρίμηνη δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50, Ἀμερῆς δολλάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ἄλλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν ἐσθλίνια 10.
Ἐτάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΑΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, 1937 καὶ ἀρχίζουσι τὴν 1ην οὐοιάτου μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Ἐβριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειο

Περίοδος Β'.—Τόμος 44ος

Ἀθήναι, 30 Ὀκτωβρίου 1937

Ἔτος 59ον.—Ἀριθ. 48

ΟΙ ΟΡΝΙΘΕΣ ΤΟΥ ΤΑΪΚΟΥΝ

ΚΙΝΕΖΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑΚΙ

—Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο—

Φυσικὰ, ἂν ἔρχονταν ἔτσι ἀπὸ τὸ Πεκίνο, θὰ εἶχαν φοφῆσει ὅλους. Ἄλλ' ἀνάσαιναν λίγο οἱ κακόμοιροι στοὺς διαμέσους σταθμούς. Καὶ νὰ μόλις ἔπεσαν στὸ πάτωμα τοῦ δωματίου, συνηθάν, ζωήρεψαν κι' ἄρχισαν νὰ τρέχουν ἔδω κι' ἔκει.

— Κλείστε καλὰ τὶς πόρτες, μὴ φύγη καμμιά! φώναξε ὁ Πιν-Χό.

Καὶ κοίταξε τὶς ὀρνίθες ἐκστατικῶς. Ἀλήθεια τί ἄμορφες ποὺ ἦταν! Οὔτε στὸν ὕπνο του δὲν θὰ εἶχε ἰδεῖ τόσο ἄμορφες κοταῖδες ὁ Ταϊκούν! Μιά προπάντων ἦταν κάτι τὸ ἔκτακτο. Καθαυτὸ «πλουμιστὴ», ἐμοιαζε σὰ νὰ φοροῦσε μεταξωτὸ φόρεμα κεντημένο μὲ πολύχρωμες κλωστὲς, στὸ κεφάλι εἶχε ἕνα θαυμάσιο λοφίο σὰ νὰ ἦταν σκουφίτσα, καὶ τὰ πόδια τῆς σκεπασμένα μὲ μακρὸ μεταξένιο χνούδι.

— Ἀχ, τί ἄμορφη κόττα! φώναξε μαζί ὁ διευθυντὴς τοῦ ταχυδρομείου κι' ὁ μηχανικὸς τῆς δηηρεσίας.

Ὁ Πιν-Χό πήγε νὰ τρελαθῆ ἀπ' τὴ χαρὰ του ἅμα τὴν εἶδε. Ἦταν ἴδια κι' ἀπαράλλαχτη μὲ τὴν πλουμιστὴ ὀρνίθα τοῦ Ταϊκούν, λὲς κι' εἶχε ξαναζωντανέψει.

— Νά, αὐτὴ θὰ μᾶς σώσῃ! φώναξε ἀκράτητος.

Κι' ἀρπάζοντάς τὴν στὴν ἀγκαλιά του, ἀνέβηκε τέσσερα-τέσσερα τὰ σκαλιὰ τῆς σκάλας ὡς τὴ μεγάλη αἴθουσα τοῦ ὑπουργείου.

— Τόπο! φώναξε τόπο νὰ περᾶσω! ἡ πλουμιστὴ ὀρνίθα ἀναστήθη· καὶ! Τόπο!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'

Ἡ αυτοκρατορῖσσα Μαν-Λιγκ

Ὁ Κιν-Λόγκ, καθισμένος στὴν ἀψηλὴ του θέση, περίλυπος, μὲ τὸ βλέμμα ἄτονο καὶ τὸ μέτωπο ζαρωμένο ἀπὸ τὴ σκέψη, ἀκουσε ἀπ' τοὺς πρώτους τὴ φωνὴ τοῦ νεαροῦ Κιν-λέζου.

«Τί λείπει αὐτὸς ὁ κακόμοιρος; εἶπε μέσα του, θὰ τρελλάθηκε βέβαια. Ἀνασταίνονται ποτὲ οἱ ψόφους κόττες!»

Ἡ αυτοκρατορῖσσα εἶχε κάνει πρὸ ὀλίγου τὸ λουτρό της μὲ ποδόσταμα. . . (Σελ. 422 στ. α')

Ἄλλ' ἅμα εἶδε τὸν Πιν-Χό νὰ κρατῆ στὴν ἀγκαλιά του μιὰ πλουμιστὴ κόττα ὀλοζώντανη, ὁ μεγάλος Μανδαρινὸς ἔεχε σὰν κάθε ἀξιωματικὴ, κατέθηκε ἀπ' τὸ θρόνον του καὶ, ἀγκαλιάζοντας μαζί καὶ Πιν-Χό καὶ κόττα, φώναξε μὲ κατασυγκινημένη φωνή:

— Ἀλήθεια! ζῆ ἀκόμα, ζῆ ἡ πλουμιστὴ!

Ὁ Πιν-Χό εἶχε ἀποχτήσει πάλι καὶ τὴν ψυχραιμίαν του, καὶ τὸ θάρρος του, καὶ τὴ φειδωρότητά του.

— Ἄς τρέξουμε, ἀγαπητέ μου,

Μανδαρινε, εἶπε, στὸ παλάτι τοῦ Ταϊκούν. Ἐχω γιὰ τῆ Μεγαλειότητά του πενήντα κόττες, ποὺ εἶναι ἄλλο νὰ σοῦ λέω κι' ἄλλο νὰ τίς βλέπης!

— Ἔτσι ἔ; ἔκαμε σατισμένος ὁ Κιν-Λόγκ: καὶ ποῦ τίς ἔχεις; πῶς βρέθηκαν ἄξαφνα πενήντα κόττες, ἄμορφες ὡς μου λὲς;

— Αὐτὸ θὰ σοῦ τὸ ἐξηγήσω ἀργότερα, ἀποκρίθηκε ὁ Πιν-Χό. Πᾶμε τώρα. Μπροστὰ στὸν αυτοκράτορα θὰ ἐπαναλαμβάνετε ὅσα λέω ἐγώ, καὶ προπάντων θὰ κάνετε πῶς ξέρετε ὅλα ὅσα ἔγιναν.

— Ναι, εἶπε ὁ Κιν-Λόγκ: ἂν καὶ δὲν καταλαβαίνω τίποτα, θὰ κάνω πῶς τὰ ξέρω ὅλα. Χρειάζεται κι' αὐτὸ καμμιά φορά.

Ὁ Κιν-Λόγκ κι' ὁ Πιν-Χό μπήκαν στὸ φορεῖο καὶ πήγαν στὸ παλάτι τοῦ Ταϊκούν. Πρωτότερα ὅμως εἶχε στείλει τὶς πενήντα κόττες μέσα σὲ κλειστὰ καλάθια, φορτωμένα σὲ μουλάρια, ποὺ «μέχρι νεωτέρας διαταγῆς», ἔπρεπε νὰ περιμένουν στὸ προαύλιο τοῦ παλατιοῦ.

Ἐνας φρουρὸς, ὀπλισμένος ἀπὸ τὴν κορφή ὡς τὰ νύχια, ἐμπόδισε τὸν Κιν-Λόγκ καὶ τὸν Πιν-Χό ποῦ ζήτησαν νὰ μιλήσουν στὸν αυτοκράτορα.

— Δὲν ἐπιτρέπεται!

— Μὰ εἶναι ὁ πρωθυπουργὸς τοῦ μὲ τὸν ἰδιαίτερο γραμματέα του.

— Σὰς ξέρω. Μὰ ὁ Μεγαλειώτατος δὲν δέχεται κανένα.

— Οὔτε ἐκείνους ποῦ θέλουν νὰ γιαιτρέψουν τὴν ἀγαπητὴ του ὀρνίθα;

— Ἡ πλουμιστὴ ὀρνίθα πέθανε τὸ πρῶτ. Δὲν ἐπιτρέπεται, σὰς λέω. Φύγετε!

Ἡ περιστασιὸν ἔκανε τὸν Κιν-Λόγκ πρὸ ἔξυπνο ἀπ' ὅ,τι ἦταν.

— Ἔφριε τί; εἶπε σιγὰ στὸν Πιν-Χό. Ἐγὼ λέω νὰ πάμε στὴ σεβαστὴ μου ἀδελφῆ, τὴν αυτοκρατορῖσσα.

Αυτή δεν θα μάς άρνηθή τη βοήθειά της. Τι λές ;

— Μά βεβαίωτατα ! άποκρίθηκε ο Πιν-Χό. Έπρεπε μάλιστα να τ'ό εΐχατε σκεφθή νωρίτερα.

— Και δεν είναι πάλι καλό που τ'ό σκέφθηκα τώρα ;

Πήγαν μαζί στο θερινό περίπτερο όπου άναπαύονταν η αυτοκρατορίσα Μάο-Λίγκ, ή πιδ όμορφη Γιαπωνέζα που είδε ποτέ ό κόσμο.

Η εδουχιόμενη γυναίκα του Ταϊκούδν είχε κάνει προάλγλου τ'ό λουτρό της με ροδόσταμα, καθώς συνήθιζε, και με μία θαυμάσια μεταξωτή ρόμπα, που κανένας δεν θά μπορούσε να προσδιορίση τ'ό χρώμα της, ήταν ξαπλωμένη σ' ένα μαλακό σοφά.

Όταν άκουσε πώς τη ζήτηει ό άδελφός της, είπε να της τόν πάνε άμέσως και τόν δέχθηκε με παρήγορο χαμόγελο.

Ο Πιν-Χό δεν έτόλμησε να μπή κι' αυτός στην εωδιασμένη σάλα της αυτοκρατορίσας, παρά έμεινε με σεβασμό στο κατώφλι κι' έβλεπε τόν Κιν-Λόγκ που φίλοσε ταπεινά και στοργικά τ'ό χεράκι της άδελφής του.

— Μεγαλειοτάτη, της είπε αυτός με μία άσυνήθιστη εδγλωττία. Άν αισθάνεσαι να ρέη στις φλέβες σου ένα θερμό και γενναίο αίμα, σκέψου πώς τ'ό ίδιο αυτό αίμα ρέει και στις φλέβες τού άδελφού σου και μη θελήσης να χυθή άδικα για μία ίδιοτροπία τού πολυσέβαστου συζύγου σου μ' ένα λόγιο, όφραία κι' άγαπημένη μου άδελφή, μη θελήσης να σχίσω την κοιλιά μου.

— Κάθε άλλο θέλω παρ' αυτό ! άποκρίθηκε ή Μάο-Λίγκ και μισσηκίωθηκε άπό τ'ό μαξιλάρι της. Άλλά γιατί θά τ'ό έκανες ; μήπως έγινε καμμία συνωμοσία εναντίον τού Ταϊκούδν, που άρχηγός της ήσαν σύ, κι' άποκαλύφθηκε ;

— Καθόλου ! φώναξε ο Κιν-Λόγκ. Είμαι πάντα ό πιστότερος δούλος του. Μά δεν ξέρεις πώς ό σεβαστός μου κύριος μου είπε πώς θά με πάψω, θά με πετάξω άπό πρωθυπουργό, άν πεθάνη ή πλουμιστή του όρνιθα ; Δυστυχώς για μένα, ό Μεγαλειοτάτος πιστεύει πώς αυτό έγινε. Χάνω λοιπόν τη θέση μου και δεν μου μένει παρά να σχίσω την κοιλιά μου.

Η αυτοκρατορίσα έγινε σκυθρωπή.

— Τό ξέρω, είπε σήμερα τ'ό πρωτό πέθανε ή πολυάγαπημένη αυτή όρνιθα, κι' άπό τη στιγμή που τ'ό έμαθε ό σύζυγός μου κλαίει άπαρηγόρητα που σου κάνει λύπη να τόν βλέπης. Γι' αυτό κι' εγώ, μη μπορών-

τας ούτε να τόν μιμηθώ ούτε να τόν βλέπω να κάνη έτσι, κατέφυγα σ' αυτό τ'ό περίπτερο, και δεν τολμώ να παρουσιαστώ μπροστά του. Άχ, τί κακό !

Τότε προχώρησε κι' ό Πιν-Χό, χαιρέτησε ταπεινά την αυτοκρατορίσα κι' είπε :

— Την άναστήσαμε την πλουμιστή όρνιθα, Μεγαλειοτάτη ! Δεν ήταν νεκρή, ήταν μόνο λιποθυμισμένη.

Η Μάο-Λίγκ σηκώθηκε καταθυμωμένη.

— Ποιός είν' αυτός ό ξένος ; ποιός τ'ό έδωσε την άδεια να μπή έδώ μέσα ;

— Μη θυμώνης, άγαπητή και σεβαστή άδελφή μου, άποκρίθηκε ό Κιν-Λόγκ. Αυτός ό νέος που βλέπεις είναι ό Πιν-Χό, ό σωτήρας μου. Αυτός ξέρει να γιατρεύη τις άρρωστες κόττες και να κάνη άλλες, γερές, χωρίς να γεννιούνται άπό αιδό.

— Πώς ; τί ; έκαμε ό Πιν-Χό χωρίς να θέλη

— Μάλιστα, είπε ό Κιν-Λόγκ, είναι ή άλήθεια. Άπόψε, στο ύπουργείο μου, με τρόπο που τόν ξέρεις μόνο εσύ, δεν γεννήθηκαν πενήντα όφραιότατες κόττες, άπό τις πιδ σπάνιες ;

Ο Πιν-Χό χαμογέλασε χωρίς νάπαντήση. Ήταν καιρός κι' άνάγκη να δώση τώρα εξηγήσεις :

Η αυτοκρατορίσα, άπ' όσα άκουσε, προαισθάνθηκε πώς ό νεκρός εκείνος ξένος έμελλε να σταματήση τ'ό δάκρυα τού συζύγου της. Ξεθύμωσε λοιπόν άμέσως και, χαμογελώντας, ρώτησε :

- Πιν-Χό είπες πώς λέγεται ;
- Ναι, άδελφή μου.
- Είναι Κινέζος ;
- Άπό τ'ό Πεκίνο.
- Πολύ καλά. Εγώ άναλαμβάνω να τόν παρουσιάσω στον αυτοκράτορα.

Ξεκίνησαν κι' οι τρεις. Κι' ακολουθώντας την άδελφή του, ό Κιν-Λόγκ έτριβε την κοιλιά του, κατευχαριστημένος βέβαια που δεν ήταν πιά άνάγκη να τη σχίσω. . .

(Ακολουθεί)

Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΑΣΤΟΥ

Άπό τότε που συναισθάνθηκα την άνάγκη της εδσπλαχνίας τού Θεού, έδωσα σ' έλους τούς έχθρούς μου άμνηστεια. Ποιήματα που μιλούσαν με κάποια άνευλάβεια για τ'ό θεία, τ'ό έφριξα στη φωτιά, κι' ήταν τ'ό καλύτερο που είχα να κάμω για τ'ό τ'ότα ποιήματα. Εγύριζα βέβαια στο Θεό όπως ό άσωτος υιός, άφου άρκετόν καιρό έβασκα χοίρους (ή έδιδάβαζα άθούς φιλοσόφους, που ήταν τ'ό ίδιο). Η άθλιότης άραγε μ' έκαμε να γυρίσω ; Ίσως αυτή να ήταν ή αίτία. . . Εγνώρισα βέβαια στην πορεία μου και τ'ό Θεό τού Πανθεισμού (της φιλοσοφίας που διδάσκει πώς τ'ό σύμπαν είναι ό Θεός), αλλά δεν ίκανοποιήθηκα καθόλου. . . Άν επιθυμώ κανένας ένα Θεό που να μπορή να τόν βοηθή—κι' αυτό είναι τ'ό σπουδαιότερο—πρέπει να τόν δεχθώ σά Θεό προσωπικό, έξω άπό τόν κόσμο, παντοδύναμο, παντογνώστη, δίκαιο και άγαθό.

(Παράφραση άπό τ'ό «Romance» τού μεγάλου γερμανού ποιητού ΕΡΡΙΚΟΥ ΧΑΪΝΕ)

Η ΣΠΟΥΔΑΙΑ ΚΟΥΚΛΑ

ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΓΙΑ ΠΟΛΥΜΙΚΡΑ ΚΟΡΙΤΣΑΚΙΑ

— Συνέχεια άπό τ'ό προηγ. και τέλος—

Καίτη, Νίτσα, στέκονται με λύπη.

Καίτη.— Σου είπα λίγα φέμματα.

Νίτσα.— Και γώ σου είπα λίγα φέμματα.

Καίτη.— Πώς μετανουώνω τώρα για τ'ό φέμμα ! Ντρέπομαι.

Νίτσα.— Κι' εγώ ντρέπομαι.

Καίτη, αναστενάζει.— Άχ ! Άν δεν ήταν φέμμα. . .

Νίτσα, αναστενάζει.— Άχ ! Άν δεν ήταν φέμμα. . .

Καίτη.— Να σου τη δείξω την κούκλα ; (άποφασιστικά)

Νίτσα.— Να σου τη δείξω κι' εγώ ;

Καίτη.— Ναι.

Νίτσα.— Κι' εγώ ναι.

(Η κάθε μία τρέχει και φέρνει την κούκλα της).

Καίτη.— Να την ή κουκλίτσα μου.

Νίτσα.— Να την ή κουκλίτσα μου.

Καίτη, με άμνηστια.— Εγώ την άγαπώ και άς μη άνοιγοκλείνη τ'ό μάτια της.

Νίτσα.— Κι' εγώ την άγαπώ και άς μη μασώ τ'ό στοματάκι της.

Καίτη, φιλά την κουκλίτσα.— Κορούλα μου χρυσή.

Νίτσα, φιλά την κουκλίτσα.— Κορούλα μου χρυσή.

Καίτη.— Πάμε να τις βγάλουμε περίπατο ;

Νίτσα.— Πάμε. (Φεύγουν)

ΑΥΛΑΙΑ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΔΥΟ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ

Άγαπητοί μου,

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ τών θεατρικών Συγγραφέων θέλησε κι' αυτή να τιμήση τ'ό Πενητάχρονό μου με μία επίσημη, πανηγυρική παράσταση κάποιου παλιού μου έργου. Η μεγάλη Μαρίκα Κοτοπούλη προσφέρθηκε να παίξη στο Θέατρό της, γι' αυτό τ'ό σκοπό, τη «Στέλλα Βιολάντη», δράμα μου που αυτή πρώτη, έδω και τριάντα χρόνια έπαιξε στην τότε «Νέα Σικηνή». Ο έξοχος μαέστρος Μανώλης Καλομοίρης, που είχε συνθέσει μία «σκηνική μουσική» για τη «Στέλλα Βιολάντη—είσαγωγή σε κάθε πράξη κι' ένα ίντερμέτζο στην τρίτη—άνέλαβε να την επέκτεινη με μερικά άκόμα ίντερμέτζα και φινάλε. Σχηματίσθηκε μία όρχήστρα άπό 40 όργανα για την έκτέλεση, με διεθυντή τόν κ. Ζώρα. Η γιορτή αναγγέλθηκε για την Τετάρτη 20 τού Οκτώβρη, ώρα 10 μ. μ. Και τ'ό μεγάλο Θέατρο κατακλύσθηκε άπό κόσμο. Ο Ύπουργός της Παιδείας, ό Δήμαρχος Αθηναίων, ό Πρόεδρος, της Ακαδημίας ό διεθυντής τών Γραμμάτων και Τεχνών ήταν στα πρώτα καθίσματα. Και γύρω τους όλη ή φιλολογική, ή καλλιτεχνική και κοσμική πρωτεύουσα.

Στην άρχή, ό κ. Συναδίνος, ό πρόεδρος της Έταιρείας μίλησε θερμά και σύντομα για τ'ό Πενητάχρονό μου και είπε, άνάμεσα σ' άλλα και τ'ό τόσο τιμητικό, πώς δεν τ'ό γαρτάζω μόνο εγώ, αλλά «όλάκερη ή έλληνική κοινωνία σαν ένας άνθρωπος». Έπειτα ή Μαρίκα Κοτοπούλη άπήγγειλε με την όρχήστρα τ'ό γνωστό ποίημα τού Παλαμά «Στέλλα Βιολάντη», που τ'ό έχω βάλει σαν πρόλογο στο δράμα μου. Κι' άμέσως άρχισε ή παράσταση. Δεν μπορώ να σας περιγράψω τόν ένθουσιασμό τού κόσμου κάθε φορά που έπεφτε ή άόλαια με τ'ό όφραία εκείνα «φινάλε» της όρχήστρας. Ατελείωτα ξεσπούσαν τ'ά χειροκροτήματα που μάς καλούσαν στη σκηνή, τούς ήθοποιούς και μένα, και ζωηρότατα άντηχούσαν οι έπαιφμηές. Στο τέλος τ'ό συχαρητήρια κι' οι ευχές. Μία έφημερίδα έγραψε την έπομένη πώς μου έπόνεσε τ'ό χέρι άπό τ'ά τόσα θερμά χειροσφιζήματα. Κι' άλήθεια, σε κάθε διάλειμμα άνέβαιναν γνωστοί και άγνωστοί στα παρασκήνια να συχαρούν τη μεγάλη πρωταγωνίστρια που ζωντανεύει τη Στέλλα και τ'ό συγγραφέα

της που γιόρταζε τ'ά πενήντα του λογοτεχνικά και θεατρικά χρόνια. Και μπορείται να φαντασθήτε την εδχαρίστησή μου, την ίκανοποίησή μου, τη συγκίνησή μου, άπό την όφραία αυτή παράσταση της Τετάρτης.

Και όμως ! άκόμα πιδ όφραία μου φάνηκε και πιδ άξέχαστη θά μου μείνη μία άλλη—γιατί οι παραστάσεις της «Στέλλας Βιολάντη» συνεχίζονται— ή άπογευματινή τού περασμένου Σαββάτου. Τό άπέραντο Θέατρο ήταν πιδ άσφυκτικά γεμάτο κι' άπό την πρώτη. Σωστή κομποπλημμύρα. Και στην πλατεία, και στους έξώστες και στα θεωρεία, μαζί με τούς μεγάλους, έβλεπα—άπό ένα

θεωρείο όπου καθόμουν με τ'ά έγγονια μου—κι' ένα πλήθος παιδιά, άγόρια και κορίτσια, μαθητές και μαθήτριες τού Γυμνασίου που ήλθαν με τις δασκάλες τους. Ήταν ή Νεολαία. Η Νεολαία, που δεν μπόρεσε νάρθη στη βραδυνή πρώτη ήρθε να με τιμήση σ' αυτή την άπογευματινή. Και με πόσο μεγαλύτερο ένθουσιασμό χειροκροτούσε και έπαιφμηούσε. Τι τ'ά θέλετε ! Η άγάπη της Νεολαίας μου είναι πιδ πολύτιμη άπό κάθε τι. Γι' αυτό ή άπογευματινή τού Σαββάτου ήταν για μένα πιδ όφραία και θά μου μείνη πιδ άξέχαστη κι' άπό την επίσημη πρώτη. . .

Σας άσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΠΙΤΣΙΡΙΚΟΥ

[ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Ε'

Ο Πιτσιρίκος υποκλίθηκε μπροστά στο βασιλιά, και δείχνοντας τ'ό πηγάδι, τόν ρώτησε.

— Άρκει τόσο βάθος, Μεγαλειότατε, ή τ'ό θέλετε βαθύτερο ;

— Άρκετό είναι, άποκρίθηκε ό βασιλιάς, αλλά τ'ά πηγάδια άξίζουν όταν έχουν μέσα νερό, κι' εγώ δεν βλέπω ούτε στάλα.

— Τώρα θά ιδήτε μεγαλειότατε, είπε ό Πιτσιρίκος, βγάζοντας άπό τ'ό ταγάρι του τ'ό καρυδοίσουφλο.

Τό συντριβάνι, που καθώς είπαμε, ήταν κοντά στο πηγάδι, είχε και μία μεγάλη δεξαμενή που, έπειδή δεν υπήρχε πια νερό, την είχαν γεμίσει λουλούδια. Άνάμεσα στα λουλούδια αυτά, ό Πιτσιρίκος έβωσε με τρόπο τ'ό καρυδοίσουφλο, τ'ό ξεβούλωσε και τού ψιθύρισε : « Τρέξε, κυρά-Πηγή, τρέξε ! . . »

Άμέσως τ'ό νερό ξεπήδησε μέσ' άπ' τ'ά λουλούδια, άνέβηκε ψηλά ως τρία μέτρα και ξανάπεσε στη δεξαμενή, ρανίζοντας με τις δροσερές του στάλες την ξεση και φουγμένη αΐλη τού παλατιού. Κι' έξακολούθησε νάναβρύνη όλοένα ψηλότερα και άφρονότερα, ως που ξεχείλισε ή δεξαμενή, κι' άπό εκεί τ'ό νερό έτρεξε στο πηγάδι και σε λίγο τ'ό γέμισε ως τη μέση. Άλλά σ' ένα τέταρτο της ώρας σχηματίσθηκε κι' ένα ρυάκι, που έτρεχε μέσα στο βασιλικό κήπο κι' έπότιζε τ'ά δέντρα του και τ'ά λουλούδια.

Ο Πιτσιρίκος γονάτισε μπροστά στο βασιλιά και τόν ρώτησε :

— Έγιναν, Μεγαλειότατε, όλα όσα μου είχατε ζητήσει ;

— Και με τ'ό παραπάνω, Μαρκήσιε Πιτσιρίκε ! άποκρίθηκε ό βασιλιάς. Σου χαρίζω τ'ό μισό μου βασίλειο, καθώς σου υποσέθηκα. Άλλά για να σου δώσω και την κόρη μου γυναίκα, αυτό είναι άλλο ζήτημα που δεν έαγγάται μόνο άπό μένα. . .

— Μά τί άλλο πρέπει

νά κάμω ; ρώτησε ο Πιτσιρίκος, κοιτάζοντας τώρα τη βασιλοπούλα. — Αυτό θα σου τὸ πῶ αὐριο, ἀποκρίθηκε ὁ βασιλιάς. Γιὰ τὴν ὥρα σὲ φιλοξενῶ στὸ παλάτι μου, καὶ θὰ σοῦ ἐτοιμάσουν τὴν καλύτερη κάμαρα γιὰ νὰ κοιμηθῆς ἀπόψε.

Ὁ βασιλιάς κι' ἡ βασιλοπούλα μπήκαν στὸ παλάτι. Κι' ὁ Πιτσιρίκος ἔψαξε νὰ βρῆ τοὺς ἀδελφούς του.

Νά τους, ἐκεῖ ἀπέξω, σὲ μιὰ ἀκρη καθισμένοι ἀξιολύπητοι μὲ τὰ κομμένα τους αὐτιά, νὰ κλαίνε τὴ μοῖρα τους. . .

— Εἶδατε, τοὺς εἶπε ὁ Πιτσιρίκος, τί καλὰ ἔκανα ποὺ ἤθελα νὰ τὰ βλέπω καὶ νὰ τὰ μαθαίνω ὅλα ;

— Εἶχες τύχη, μουρμούρισε ὁ Παῦλος. Κι' ἡ τύχη ἔρχεται πάντα σ' ἐκείνους ποὺ τὴν ἀξίζουν λιγώτερο.

Ὁ Πέτρος ὁμως, ποὺ εἶχε πλὴ καλὴ καρδιά, εἶπε :

— Ναι, ἔκανες καλὰ ἐξὸς ποὺ ἤθελες νὰ τὰ βλέπης καὶ νὰ τὰ μαθαίνης ὅλα. Χαίρουμαι γιὰ τὴν ἐπιτυχία σου, κι' ἤθελα νάταν ἐδῶ, κι' ὁ πατέρας μας γιὰ νὰ τὴν ἴδῃ καὶ νὰ χαρῆ.

Ὁ Πιτσιρίκος πῆρε τοὺς ἀδελφούς του καὶ τοὺς ἐσύστησε στὸν ἀδελφὸν τοῦ βασιλιά. Κι' αὐτός, γι' ἀγάπη τοῦ Μαρκήσιου Πιτσιρίκου, ποὺ ἦταν πιά σπουδαῖο πρόσωπο στὸ παλάτι, τοὺς ἐστίασε στὸ βασιλικὸ γιαντὸ γιὰ νὰ τοὺς γιαιτρέψῃ χάρισμα τὰ κομμένα αὐτιά.

Ἀφοῦ ἔκαμε γιὰ τοὺς ἀδελφούς του, ὅ,τι μπορούσε, ὁ Πιτσιρίκος, μὲ ἡσυχὴ καρδιά κοιμήθηκε περιφανερὰ στὴν ὄμορφη κάμαρα ποὺ τοῦ εἶχαν δώσει στὸ παλάτι. Ὁ βασιλιάς ὁμως, τὴ νύχτα ἐκείνη, δὲν μπόρεσε νὰ κλείσῃ μάτι. Δὲν ἤθελε γιὰ γαμπρό του τὸν Πιτσιρίκο, μὰ πῶς ἦταν δυνατόν νὰ παραβῆ τὸ λόγο του, ἀφοῦ εἶχε ὑποσχεθῆ νὰ δώσει τὴ βασιλοπούλα σ' ὅποιον θὰ τοῦ ἔκοβε τὸ δένδρο καὶ θὰ τοῦ ἔφερνε νερό, εἴτε βασιλόπουλο ἦταν εἴτε χωριάτης.

Τὸ πρωῒ, μαθαίνοντας πῶς οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Πιτσιρίκου ἦταν ἀκόμη ἐκεῖ, τοὺς ἔκραξε, νὰ τοὺς ρωτήσῃ γιὰ τὸ χαρακτῆρα του. Ὁ Πέτρος, καλὸς πάντα, εἶπε μόνο καλὰ γιὰ τὸν ἀδελφό του κι' ἐπαίνεσε τὴν εὐγένεια τῆς ψυχῆς του καὶ τὴν καλοσύνη του. Ὁ κακὸς ὁμως Παῦλος εἶπε τὰντίθετα :

— Μάθε, πολυχρονονέ μου βασιλιά, πῶς ὁ Γιάννης δὲν ἔχει κανένα καλὸ. Φαντασμένος μόνο, νομίζει πῶς μπορεῖ νὰ τὰ βάλῃ καὶ μὲ δράκους. Φαντάσου, ἐδῶ κοντὰ εἶναι ἕνας δράκος ποὺ τρώει ὅλα τὰ βώδια τοῦ κόσμου κι' εἶναι κόβος καὶ τρώμος. Ἐ, ὁ Πιτσιρίκος καυχῆθηκε πῶς, ἂν θέλῃ μπορεῖ νὰ κόμῃ σκλάβο του αὐτὸ τὸ δράκο !

«Καλὴ ἰδέα» εἶπε μέσα του ὁ βασιλιάς. Ὑστερα φώναξε τὸν Πιτσιρίκο καί, μπροστὰ σ' ὅλους τοὺς παλατιανούς, τοῦ εἶπε :

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΖΩΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Τὰ κουταβάκια πίνουν γάλα

Ἀνεκινῶντο ἀπὸ τὸν ψῆθον

ΑΙΣΩΠΕΙΟΙ ΜΥΘΟΙ

Ο ΒΑΛΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΠΗΓΑΔΙ

Δυὸ βάτραχοι, τὸ καλοκαίρι ποὺ ξεράθηκε ὁ βάλτος τους, ἔφυγαν γυρεύοντας κανέναν ἄλλο, ποὺ νάχη ἀκόμα λίγο νερό.

Στὸ δρόμο τους βρῆκαν ἕνα πηγὰδι βαθύ.

— Νὰ ἐδῶ νερὸ ὅσο θέλουμε, εἶπε ὁ ἕνος βάτραχος στὸν ἄλλο πηγὰδι μέσα :

— Εὐκόλο εἶναι, τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ ἄλλος, δὲν συλλογιέσαι ὅμως κοιτέ, ἂν ξεραθῆ καὶ τὸ πηγὰδι, πῶς θάνεθοῦμε : [Παράφραση]

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΙΑ

ΠΑΡΑΠΟΝΑ ΜΟΝΑΧΟΥ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΗΓΟΥΜΕΝΩΝ

[Ἀποσπάσματα]

Ἐκεῖνοι νὰ λαμβάνουσιν κι' ἐγὼ νὰ μὴ χορταίνω. Ἐκεῖνοι νὰ σταυλίζονται εἰς τὸ φαγεῖν (1) καθ' ὥραν. Ἐκεῖνοι νὰ χορταίνουσι τὰ πρώτα τῶν ἰχθύων (2) Κι' ἐμὲ νὰ μὴ μὲ δίδωσι κἂν θῆνον (3) νὰ χορτάσω. Ἐκεῖνοι πάντα πίνουσιν τὸ Χιώτικον εἰς κόρον. Ἐμεῖς δὲ τὸ βερνιώτικον τὸ νεροκοπιμένον (4). Ἐκεῖνοι σεμιδάλινον, ἐμεῖς δὲ πιπεράτον (5). Ἐκεῖνοι τὸ ἀφρατόζιστον μετὰ τοῦ σησαμίου, ἡμεῖς δὲ τὸ χονδρόχυλον τὸ σταχτοκυλισμένον.

Ἐκεῖνοι τὰ νομίματα συνάγουσιν ἀπλήστως, ἐμῶς δὲ κατηγίζουσι περὶ φυλαργυρίας

Ἄν ἀρρωστήσῃ ὁ ἡγούμενος ἢ πόνος τὸν κρατήσῃ, Ὅρῃσι : «φάρετε γιατροὺς τὸν δεῖνα καὶ τὸν δεῖνα». Ἐρχονται, βλέπουσιν εὐθὺς, κρατοῦσι τὸν σφυγμὸν του, λέγουσι «ποίησε τὰ καὶ τὰ κι' ἄς γίνεταί καὶ τὰδε». Εἰ δ' ἀρρωστήσῃ μοναχὸς καὶ πόνος τὸν κρατήσῃ : Γίνεται ὁ ἡγούμενος γιατροὺς καὶ τὰδε παραγγέλλει : «Ἡμέρας τρεῖς ἀφῆτε τον καὶ νηστικός ἄς κείται» Ἄν σὲ ζητήσῃ βρώσιμον, ψωμίτων καὶ κρομμύδιον Ἄν δὲ ζητήσῃ διὰ νὰ πιῇ, νεροσύσιμον ὀλίγον». Ἐδε (6) ἰατρὸς πανάριστος, ἔδε λαμπρὸς ταχίτης ! Διέβη (7) τὸν Ὀκτάριον διέβη τὸν Κανίκλην Διέβη τὸν Ἄστιον (8). Αὐτὸν τὸν Ἰπποκράτην !

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ

Ὁ Θεόδωρος Πρόδρομος ἢ Πρωτοπρόδρομος, βυζαντινὸς ποιητὴς τοῦ 11^{ου} αἰῶνα, ἔγραψε στὴν ὀμιλούμενη νεοελληνικῇ τῆς ἐποχῆς του. (1) Τὸ φαγεῖν, ἀπ' αὐτὸ τὸ ἀπαρῆματο εἶνε κατὰ τὸ φαγεῖν καὶ τὸ φαῖ ποὺ ἴμεν σήμερον. (2) Τὰ πρώτα τῶν ἰχθύων—τὰ καλύτερα ψάρια. (3) Θῆνον—πρόστυχο χοιρῶδες (4) Νεροκοπιμένον = πολὺ νερομένο κρασί (5) Πιπεράτον—ψωμὶ ἀπὸ πίτουρα. (6) Ἐδε=ἔδοξ. (7) Διέβη=ἐπέκρυσ. (8) Διάσμιτοι βυζαντινοὶ ἰατροί.

ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΚΘΕΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ

Ο «ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΚΗΠΟΣ»

Σήμερα θὰ πάμε νὰ διασκεδάσουμε. Τί, ὅλο σοβαρὰ πράγματα θὰ βλέπουμε ; Καὶ στὴν Ἐκθεσὴ ἀκόμη εἶχαν τὴν πρόβλεψη νὰ φροντίσουν γιὰ τὰ παιδιὰ, καὶ μέσα στὸ ἔπαιστο «Πάρκο τῆς Ψυχαγωγίας» ἔστησαν κι' ἕνα τμήμα προωρισμένο ἀποκλειστικὰ γιὰ τὰ παιδιὰ, τὸν «Παιδικὸ Κήπο».

Πρὶν μπουμέ μέσα μᾶς ὑποδέχεται ἕνας σατανικὸς θόρυβος, οὐρλιάσματα, ξεφωνητά, σφυρίγματα. Μὴν τρομάζετε. Εἶναι ὁ ρωσικὸς σιδηρόδρομος ποὺ περνάει πάνω ἀπὸ τὰ κεφάλια μας. Ὅσοι θέλουν νὰ τὸν δοκιμάσουν μπαίνουν μέσα σ' ἕνα βαγονάκι κι' ἐκεῖνο ἀρχίζει νὰ τρέχῃ σὺν δαιμονισμένῳ, ν' ἀνεβαίνει στὰ μεσοῦρανα, νὰ κατακυλάῃ στὸ βάθος, νὰ στρίβῃ ἀτέλειωτες κορδέλλες. Καὶ ὑπάρχουν ἄνθρωποι ποὺ πληρώνουν γιὰ νὰ περάσουν αὐτὴ τὴν ἀγωνία. Χάρισμά τους.

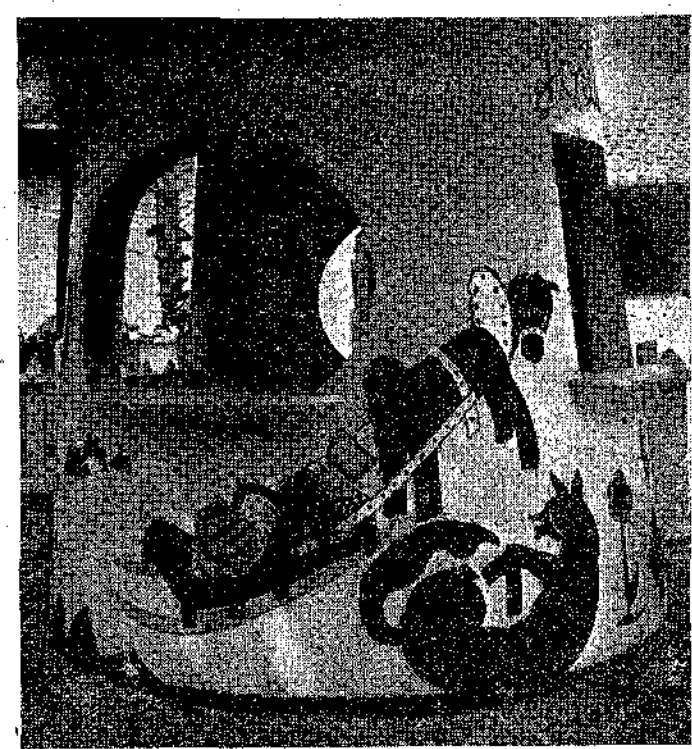
Παρακάτω σὲ μιὰ στενὴ ὁδὸν δεξιαμὴν ἕνα πλῆθος βαρκάκια μὲ μοτέρ προσπαθοῦν ν' ἀνοίξουν δρόμο καὶ νὰ προχωρήσουν. Τὸ θέαμα μὲς θύμισε τὴν πλατεία τῆς Ὀπερας—τὰ Χαυτεῖα ἄς ποῦμε καλύτερα—τὴν ὄρα ποὺ εἶναι ἡ μεγαλύτερη κίνηση. Ποῦ καὶ ποῦ γίνονται καὶ συγκρούσεις καὶ οἱ ἐπιβάτες πέφτουν στὸ νερό.

Νά, ὁμως, φθάσαμε στὴν κυρία ἐξοδο τοῦ «Παιδικοῦ Κήπου». Δυὸ στρατιῶτες, σὲ στάση προσοχῆς, φρουροῦν τὴν πόρτα. Φοροῦν κίτρινα ἀμπέχονα καὶ ἀσπρα παντελόνια μὲ κόκκινα σειρήτια. Φοροῦν στραβά τὸ γαλάζιο πηλίκιό τους καὶ χαμογελοῦν ἀδιάκοπα κάνοντας τὰ μάγουλά τους νὰ φουσκώνουν, δλοκόνικα καὶ οὕτως εἶναι, σὺν δυὸ μῆλα. Μὰ τί, τοὺς πῆρατε γι' ἀληθινούς ; Καλὲ εἶναι ψεύτικοι, ἀπὸ ἔθλο.

Ἐνα πλῆθος περίπτερα ὅπου πουλοῦν χίλιες λιχουδιὲς μᾶς ὑποδέχονται. Δὲν κρατιέμαι, καὶ κάνοντας οὐ-

ρὰ πίσω ἀπὸ ἕνα πλῆθος πιτσιρίκια ὀκτῶ καὶ δέκα χρόνων, παίρνω κι' ἐγὼ ἕνα χωνάκι μὲ παγωτὸ καὶ ἀρχίζω νὰ τὸ γλύφω, συνεχίζοντας τὸν περίπατό μου. Μμμ ! ὦρατο εἶναι. Στὸ σχῆμα τὸ χωνάκι μοιάζει μὲ αὐτὰ ποὺ πουλοῦν οἱ «γιατασάδες» στὴν Ἀθήνα, ἀλλὰ εἶναι πολὺ μεγαλύτερο. Τὰ περισσότερα παιδιὰ ἀπολαμβάνουν τὸ παγωτὸ τους, κάνοντας μιὰ βόλτα μὲ τ' ἀλογάκια (ποὺ δὲν εἶναι

γνωστότερες μορφὲς τῶν κλασσικῶν παιδικῶν βιβλίων, τῶν γαλλικῶν ἐνονοεῖται. Νὰ ἡ περίφημη Μπεκασόιν, ποὺ δὲν ὑπάρχει μικρὴ Γαλλίδα ποὺ νὰ μὴ τὴν ξέρῃ, νὰ οἱ μικροὶ ἤρωες τῆς Bibliothéque Rose, νὰ καὶ οἱ πρὸ μοντέρνοι ἤρωες τοῦ Μίκυ-Μάους. Ὁ Μίκυ-Μάους ὁ ἴδιος, ὁ σκύλος του Πλούτων, τὰ Τρία Γουρουνάκια, ὁ κακὸς Λύκος καὶ τόσο ἄλλοι ἤρωες τοῦ παιδικοῦ κινηματογράφου.

Τὸ περίπτερο τῶν παιχιδιῶν στὸν Παιδικὸ Κήπο.

Παρακάτω βρίσκεται ἕνα περίπτερο, ὅπου μικροὶ γυμνασμένοι σκύλλοι μᾶς δειχνοῦν τί μποροῦν νὰ κάνουν καὶ στὴν εἰσοδὸ του βλέπουμε ἑξαπλωμένο ἕνα περίεργο θηρίο. Εἶναι ἕνα εἶδος λεοπαρδάλεως ποὺ ἔχει τὸ χάρισμα νὰ μπορῆ νὰ ἐξημερώνεται πολὺ εὐκόλα. Στὴν ὄψη καὶ στὸ χρῶμα μοιάζει μὲ τὸν πάνθηρα εἶναι ὁμως ἡμερο σὺν σκυλί. Μὲ κάποιον διαταγμὸ ἀποφάσισα νὰ τὴν χαϊδέψω, μὰ κι' ἔβλεπα νὰ τὸ κάνουν κι' ὅλοι οἱ ἄλλοι. Σὲ κάθε χάδι ποὺ τῆς ἔκανα, μ' ἔγλυψε μὲ τὴ γλώσσα της. Μιὰ γλώσσα τόσο ἀδρῆ ποὺ κόντεψε νὰ μοῦ γδάρῃ τὸ πετοῖ μου.

Χωρὶς νὰ τὸ πάρω εἰδηση εἶχα βγεῖ ἀπὸ τὸν Παιδικὸ κήπο καὶ αἴφνης βρέθηκα... στὸ κέντρον τῆς Ἀφρικῆς. Μιὰ γκαμήλα βρέθηκε μπροστὰ μου. Τὴν καθαλίκεφα καὶ

μὲν ἀλογάκια, ἀλλὰ καὶ κύκνοι καὶ λιοντάρια καὶ αὐτοκίνητα καὶ ἀεροπλᾶνα ἀκόμη), ἐγὼ ὁμως προτίμησα νὰ πάω παρακάτω. Σὰς ἀρέσουν τὰ βιβλία ; Πηγαίνετε σ' ἐκεῖνα τὰ πελώρια μανιτάρια ποὺ πιάνουν μιὰ ὀλόκληρη δενδροστοιχία. Ἡ κόκκινη ὀμπρέλλα τους σὰς φυλάει ἀπὸ τὸν ἥλιο ἢ τὴ βροχὴ ἐνῶ ἐσεῖς θὰ ξεφυλλίζετε τὰ βιβλία ποὺ βρίσκονται ἀραδιασμένα μέσα στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ μανιταριοῦ. Τί θαυμάσιες ἐκδόσεις, τί εἰκόνες περιφνημες, τί χαρτὶ πολυτελέστατο, τί πλοῦτος. Ἐγὼ ὁμως νὰ σὰς πῶ ἐθαύμασα καὶ ἀπέξω τὰ μανιτάρια ποὺ γύρω γύρω εἶναι στολισμένα μὲ τίς

συνέχισα, τὴν περιπέτεια μου ἐπάνω στὴν ῥάχη της. Περπατοῦσε πηγαίνοντας πότε πόντιζα καὶ πότε ἔρτασθε ὅπως λένε οἱ ναυτικοί, ἔτσι ποὺ κόντεψε νὰ μοῦρθῃ ὅ,τι παθαίνει κανεὶς ἐταν ταξιδεύῃ στὴ θάλασσα, μὰ συγκρατήθηκα. Στὴν ῥάχη τῆς γκαμήλας ἐπισκέφθηκα τὸ μαρκινὸ χωριὸ ὅπου διάφοροὶ ἔμποροι, ἡλιοφθήμενοι Ἀφρικανοὶ μὲ φέσια καὶ μπουρνούζια προσφέρουν τὰ ἐμπορεύματά τους : χρυσοκέντητα πασομακία, χαλιὰ ὄφρατά, δερμάτα κατεργασμένα, μπρούτζινους δίσκους κτλ. Μπορεῖ ἀκόμη νὰ βρῆ κανεὶς ἐκεῖ καὶ τουφέκια, σὺν τῶν παπούδιων μας, μαλοκαπιτισμένα

